# Beantwoording schriftelijke vragen perspectiefnota

Raadsvoorstel/Algemeen
VVD

1. de PPN gaat uit van de situatie tot de meicirculaire; maar inmiddels is de meicirculaire verschenenen en op pag. 14 van de PPN wordt een beeld geschetst van het meerjarenbeleid na verwerking van de meicirculaire. Dat beeld is voor komend jaar positief. Waarom nu besluiten nemen in het kader van de PPN terwijl het beeld al weer is gewijzigd?

*De bestendige gedragslijn is dat we de meicirculaire niet financieel meenemen in de perspectiefnota. De tijd tussen het verschijnen van de meicirculaire en aanbieding aan de raad is te kort om extra maatregelen te nemen bij een negatieve uitkomst. In lijn met die gedachte passen we de perspectiefnota ook niet aan op een positieve uitkomst. Overigens is de uitkomst van de meicirculaire alleen voor 2022 positief.*

2. de indruk bestaat dat de het MJP2022 op 0 is 'dichtgelegd' door een keuze te maken welke nieuwe wensen/investeringen wel worden gehonoreerd en welke niet; afgevallen wensen kunnen volgens het college door de raad worden gehonoreerd door de verhoging van de OZB versneld door te voeren. Waarom staat daar niet dat dat mogelijk is door een andere nieuwe wens/investering te laten vervallen? Om 2 voorbeelden te geven: Als we geen handhaving illegale kap buitengebied in 2022 inzetten of de opdrachtgever welzijn/gezondheid pas per 1 januari 2023 aantrekken, dan is er geld vrij voor een junior raadsadviseur voor het jaar 2022.

*In de tekst staat 'Als dekking wordt gevonden voor de afgevallen wensen investeringen kunnen deze alsnog worden opgenomen op de lijst. Als mogelijke dekking geven we u mee dat de verhoging van de OZB versneld kan worden doorgevoerd.' De voorbeelden die u noemt kunnen ook als dekking dienen.*

3. overigens als we uitgaan van het beeld van het meerjarenbeleid met inbegrip van de meicirculaire, dan kunnen ook de overige wensen/investeringen worden gehonoreerd. Tevens hoeven dan de incidentele wensen en investeringen voor 2022 niet meer aan de algemene reserve worden onttrokken. Maar ook kan overwogen worden de voorgenomen verhoging van de OZB voor 2022 achterwege te laten. Waarom kiest het college hier niet voor?

*Zoals aangegeven hebben we onze keuzes niet aangepast op de uitkomst van de meicirculaire. Voor het verschijnen van de meicirculaire was die ruimte er niet.*

4. de opbrengst van de onroerende zaakbelasting wordt gebaseerd op de huidige opbrengst plus areaal uitbreiding van objecten die na 1 januari 2021 gereed zijn gekomen; hoeveel levert dat naar verwachting op?

*Dit is op dit moment nog in onderzoek. Er moet een inschatting gemaakt worden. We onderzoeken nu hoe die inschatting het best gemaakt kan worden aan de hand van de beschikbare gegevens.*

*Het principe werkt als volgt:*
*Eerst bepalen we het tarief voor 2022 door de gewenste opbrengst (opbrengst 2021 + 6%) te delen door de waardes van de woningen die in 2020 al bestonden. Ontwikkeling in de waarden van deze woningen worden daarmee gecompenseerd in het tarief.*

*Het tarief dat hieruit komt wordt ook toegepast op de nieuw/gereed gekomen woningen. Op basis van het tarief van 2021 zou dat per € 100.000 waarde een extra opbrengst van € 137,50 betekenen.*
*Voor niet woningen geldt dezelfde systematiek. Hier is de opbrengst op basis van het tarief van 2021 € 371 (eigenaar + gebruiker).*

5. Maar als we deze systematiek voor 2022 introduceren, met hoeveel meer wordt dan de algemene uitkering naar verwachting gecorrigeerd?

*Dat is afhankelijk van de waarde van de areaaluitbreiding in 2021. Een stijging van de waarden van de woningen zorgt voor een daling van de algemene uitkering van € 90 per € 100.000 waardestijging. Voor niet woningen is dat € 287 per € 100.000 waardestijging*.

## Voorwoord

VVD

6. de gemeente participeert in het Datalab Gelderland; welke concrete vraagstukken zijn nu onderbouwd of kunnen op korte termijn worden verwacht? Welke kosten zijn daarmee gemoeid?

*DatalabGO is van start gegaan en is nu op de beoogde kwalitatieve en kwantitatieve sterkte.Samen met de deelnemende gemeenten zijn er drie vraagstukken geselecteerd die verder uitgewerkt worden.*

- *De eerste vraag gaat over de lange termijn effecten Corona en dan toegespitst op psychische gezondheid burgers, ontwikkeling leerachterstanden en ontwikkelingen binnen de participatiewet.*
- *De tweede vraag gaat over landschap en landschapsinrichting. Toegespitst op het behoud en versterken van karakteristieke verschillen/kenmerken, vergoenen van kernen en herstellen van ecosystemen en populaties.*
- *De derde vraag gaat over Ondermijning. En dan toegespitst op arbeidsmigranten/mensenhandel, (verdachte) vastgoedtransacties en Wet BIBOB.*

*In een nog te plannen bestuurdersconferentie in oktober worden de resultaten gepresenteerd en wordt de toegevoegde waarde van datagedreven werken getoond.*

*Ten aanzien van de kosten hebben wij in de perspectiefnota 2021 geschreven; "De structurele kosten worden geraamd op € 100.000 per jaar. De helft hiervan wordt gedekt uit bestaande programmabudgetten, door onderzoek en analyse door het Datalab te laten uitvoeren in plaats van extern in te huren. Op termijn moet het inverdieneffect worden gerealiseerd voor de andere helft. Voor de eerste twee jaar is een incidentele bijdrage benodigd om hier naar toe te groeien. We verwachten in het derde jaar de invedieneffecten te realiseren."*

Groen Links

7. Bij de leeswijzer staat de volgende toelichting:
   In de tabellen staan de negatieve getallen aan de lastenkant voor extra lasten, aan de batenkant staan negatieve getallen voor minder inkomsten. Positieve getallen staan aan de lastenkant voor een afname in de lasten, aan de batenkant staan positieve getallen voor extra inkomsten.

In de titels van de kolommen staat I voor incidenteel en S voor structureel. Dan bijvoorbeeld tabel op blz 12, de ombuigingen. Hoe moet ik die dan lezen? Ik neem aan dat we niet 26 miljoen extra gaan uitgeven aan sociaal domein, maar dat dit het daadwerkelijk begrootte bedrag is? Waarom staan hier de ombuigingen sociaal domein niet in, zoals wel bij de andere programma's gebeurt?

*In de tabel op pagina 12 staat in de eerste kolom de te realiseren bezuiniging. Dit is een positief bedrag omdat het of om minder lasten gaat of om extra inkomsten. Daarna zijn in de kolommen met jaartallen de nu begrote bedragen opgenomen. Het ontbreken van de bezuiniging bij 'Zorg voor wie dat nodig heeft' in deze tabel is een omissie. In het programma zelf is het bedrag wel genoemd.*

Dan de ombuigingen. Bij een aantal programma's zoals Plezierig wonen, staat het in de tabel in het programma zelf duidelijk omschreven, echter kan ik het in de begroting zelf dan eigenlijk niet terugzien? Klopt dat of snap ik het niet?

*In de tabel in de perspectiefnota is bewust de kolom primitieve begroting 2020 opgenomen. De ombuigingen zijn daarop gebaseerd. Deze kolom staat niet in de begroting 2021. Omdat de ombuigingen verwerkt zijn in de begroting 2021 is het daardoor inderdaad niet goed mogelijk de ombuiging terug te vinden.*

Bij Fijn leven kan ik het in de tabel van de ombuigingen niet volgen wanneer de bezuinigingen nu worden gedaan. Graag uitleg.

*Er zijn verschillende ombuigingen die onder dezelfde activiteit vallen, maar op een ander moment gerealiseerd worden. In Bijlage 1 is daarom een overzicht opgenomen van alle bezuinigingen met het moment van ingang.*

En correctie op begroting? Dat is de begroting zoals vastgesteld door ons? Dus na primitieve begroting?

*Ja. De correctie heeft te maken met het feit dat enkele ombuigingen gaan over budgetten die onder verschillende activiteiten vallen. In een poging het inzichtelijker te maken hebben we deze budgetten via een correctie in dit overzicht naar de activiteit gebracht waar de bezuiniging onder verwerkt is.*

## Ontwikkelingen 2022-2025

Gemeentebelangen

*8.* De kosten die genoemd zijn, zo te zien worden die niet geïndexeerd?
In het bedrijfsleven (waar wij ook producten van af nemen) is dat wel het geval. Waarom wel/niet. Is er zo wel sprake van realistisch begroten?

*Dat klopt. Omdat vooral meerjarige ramingen voor indexatie niet erg zeker zijn, hebben we in Berkelland gekozen voor een systematiek van constante (niet-geïndexeerde) prijzen. Wél houden we altijd rekening met een stelpost loon- en prijscompensatie. Er is dus rekening gehouden met prijsverhogingen van producten in de begroting. Als het nodig is, kan op de stelpost een beroep gedaan worden.*
*Een andere keuze (wél indexeren) kan ook, maar dat moet dan zowel aan de lasten als aan de batenkant. Voor het totaal van de begroting maakt het niet uit*

VVD

9. Waaronder valt in tabel 1 het meerjarig structureel effect van het positieve resultaat van de Jaarrekening 2020?

*Deze vallen onder autonome ontwikkelingen*

10. Waarom worden op pag. 13 de voorgenomen bezuiniging ‘verlagen onderhoudsbudget wegen en paden’ structureel, en de bezuinigingen bij sport en die van cultuur met een jaar uitgesteld; om die bezuinigingen te bespreken is nog 18 maanden tijd, de gesprekken kunnen nu toch worden voortgezet zonder nu al die bezuinigingen in de tijd uit te stellen?

*Ook met de bezuinigingen op sport en cultuur is structureel rekening gehouden in de Programmabegroting. Wettelijk gezien moeten we een overgangstermijn inbouwen om organisaties de tijd te geven om toe te werken naar minder inkomsten. Die overgangstermijn is afhankelijk van de impact van de bezuiniging (hoogte van het bedrag, lopende contracten, frictiekosten). De meeste bezuinigingen zouden in 2023 ingaan. Dat betekent dat we in 2021 de gesprekken daarover zouden moeten voeren, terwijl de meeste organisaties nog druk zijn met de corona-effecten. Wij willen de organisaties nu niet lastig vallen met gesprekken over bezuinigingen en hebben daarom voorgesteld om de bezuinigingen met een jaar uit te stellen.*

## Uitgangspunten

VVD

11. Is het wel juist om nog steeds uit te gaan van een daling van het aantal inwoners in de komende jaren; zijn de cijfers op pagina 16 nog wel actueel?

*Volgens de laatste prognoses waarover we beschikken blijft sprake van een daling van het aantal inwoners en een geringe huishoudensgroei. We zagen afgelopen jaar een stijging van het aantal inwoners en houden goed bij wat er in 2021 verder gebeurt. Op regionaal niveau worden in het najaar nieuwe prognoses verkend, waarbij rekening wordt gehouden met verschillende scenario’s.*

## Plezierig Wonen

Gemeentebelangen

12. p.21 c. ondersteuning voor versnelling nieuwe woningbouwplannen
Wat doet de gemeente in dit geval sneller, waarom kost dat € 200.000 en is dit echt noodzakelijk? Gaat het dan om bestemmingsplanprocedures o.i.d.?

*In de door het college vastgestelde notitie ‘Ruimte extra woningbouw per kern’ van november 2020 staat dat de krapte op de woningmarkt in Berkelland vraagt om een verdere verruiming en versnelling van onze woningbouwopgave. We gaan in de 11 kernen de komende 4 jaar ca 800 woningen bouwen, waaronder 125 specifiek voor wonen en zorg. In 2011 moesten we hard op de rem trappen, vanaf 2019 hebben we weer volop gas gegeven. We streven nu naar een stabiele en wendbare koers en doen dit door jaarlijks de behoefte te actualiseren om zo snel in te spelen op veranderingen. Om onze ambities waar te kunnen maken is extra kwantitatieve en kwalitatieve capaciteit nodig. Zonder deze inzet zijn met name de ambities voor toekomstgerichte woningen en wijken en betaalbare koop en levensloopgeschikte- en zorgwoningen niet haalbaar.*

VVD

13. Waarom is pas dit jaar (met ProWonen) een integrale wijkaanpak opgestart?

    *Het proces om te komen tot een integrale wijkaanpak speelt al enkele jaren samen met Prowonen. Zorgvuldigheid is geboden in dit soort processen. Er is de tijd genomen alle kernen in Berkelland te analyseren om te kijken welke wijk past bij een gezamenlijke integrale wijkaanpak. Criteria daarbij waren dat het een wijk moest zijn van enige omvang, waar zowel de huurwoningen als de openbare ruimte (riolering, wegen, groen etc) in de planning staan en waar ook opgaven liggen in de particuliere koopwoningen (m.n. verduurzaming). Daarbij moet er natuurlijk ook financiering worden geregeld, ook aan de kant van Prowonen en is er hard aan een gezamenlijke projectopdracht gewerkt om te starten in deze wijk. Een goede voorbereiding is van belang om ervoor te zorgen dat een integrale wijkaanpak die vaak 10 jaar duurt ook echt slaagt.*

14. Waarom alle middelen laten neerdalen in 1 wijk?

    *Na het onderzoek in alle kernen, bleek dat er op dit moment geen andere wijk is die voldeed aan de criteria die genoemd staan in de beantwoording van vraag 1. Mocht het wel zo zijn, was er zeer waarschijnlijk ook gekozen voor 1 wijk als pilot om van te leren. Dit omdat een integrale wijkaanpak zeer veel capaciteit kost in de organisatie. Meerdere van zulke grote projecten tegelijk draaien, daar is de organisatie te klein voor. Het is ook een pilot om van te leren, zodat we daarna ook andere wijken kunnen opstarten. Ook omdat we steeds vaker te maken krijgen met wijken waar een combinatie is tussen huur- en particuliere woningen, hier hebben we nog geen tot weinig ervaring mee.*
    *Het is daarnaast nog onzeker of we daadwerkelijk 4,5 miljoen euro nodig hebben. Ook omdat we nog moeten onderzoeken wat er daadwerkelijk nodig is en omdat er onderzoek loopt naar mogelijke cofinanciering. Dit zal komend jaar duidelijk worden. Voor nu is de vraag daarom om tot komende perspectiefnota deze 4,5 miljoen euro te reserveren. Mocht minder nodig zijn dan kan het geld terugvloeien naar de algemene middelen en mogelijk op een later moment gebruikt worden voor een andere wijk.*

15. Zijn er meer wijken die daarvoor in aanmerking komen en waarom is de keuze dan op Neede Noordoost gevallen?

    *Gemeente en ProWonen hebben gezamenlijk de kernen van Berkelland geanalyseerd en vergeleken. De keuze is op de wijk Neede Noordoost gevallen omdat:*
    - *in deze wijk ligt er voor ProWonen de opgave om voor 2030 187 huurwoningen te verduurzamen en te renoveren;*
    - *in deze wijk is onderhoud aan het riool en de wegen door de gemeente de komende jaren noodzakelijk;*
    - *de wijk kent een mix van huurwoningen/particuliere woningen en rijtjeswoningen/vrijstaande woningen uit diverse bouwjaren. Door met de integrale wijkaanpak te starten in deze wijk doen wij in de breedte leerzame ervaringen op voor de toekomstige wijkaanpakken in andere wijken in Berkelland.*
    - *in de wijk is op dit moment weinig groen en ruimte voor spelen en ontmoeten aanwezig;*
    - *in de wijk staan veelal wat oudere woningen (68% is gebouwd voor 1970), de wijk loopt achter qua verduurzaming en er wonen relatief veel ouderen (meer dan de helft van de particuliere woningeigenaren is 60 jaar of ouder). Een wijkaanpak is nodig om ook voor de toekomst een aantrekkelijke wijk te blijven voor diverse doelgroepen en leeftijden;*

- *in deze wijk liggen veel verbeterkansen voor een meer toekomstbestendige inrichting. Bijvoorbeeld een meer klimaatrobuuste inrichting (wateroverlast, droogte, hitte), verbeteren van verkeerssituatie en parkeren, het verhogen van de aantrekkelijkheid van de openbare ruimte en het algemene straatbeeld;*
- *vanuit de huurders is behoefte aan investeringen in de verschillende woningcomplexen.*
- *vanuit de wijkanalyse door bureau Companen en diverse data blijkt dat enkele sociale en economische kenmerken van deze wijk om aandacht vragen (o.a. de vergrijzing en zelfredzaamheid van inwoners).*

*16.* Voor deze wijk moet er in komende Perspectiefnota's geld gevonden worden voor inrichting openbare ruimte. Waarom niet gekozen voor een wijk waar dit niet speelt?

*Zoals in antwoord bij vraag 1 is aangegeven spelen er meerdere factoren een rol bij de keuze om te komen tot de wijk die passend is voor de integrale wijkaanpak. Deze wijk kende ook een openbare ruimte die aangepakt moest worden, los van de opgave die er lag bij de huur- en koopwoningen. De kosten voor de inrichting van de openbare ruimte inclusief groen, riolering, parkeren en het afkoppelen regenwater in dit deel van de wijk Neede Noordoost bedragen circa 6 - 6,5 miljoen euro (gefaseerd tussen 2024 en 2029). Circa 60% van deze kosten kunnen worden gedekt vanuit het rioleringsfonds. Voor de overige 40% was dus nog geen budget geraamd.*

*17.* Worden overigens particuliere woningeigenaren gedwongen om hieraan mee te werken?

*Nee, de deelname van particuliere woningeigenaren is vrijwillig. Wel hebben ook zij belangen om hun woning toekomstbestendig te maken (verduurzaming, levensloopgeschikt, moderniseren, klimaatadaptief). Een belangrijk onderdeel van de wijkaanpak is om de particuliere eigenaren zo goed mogelijk te faciliteren.*

## Fijn Leven

### Gemeentebelangen

18. p. 28:
Impuls kwaliteit wegen buitengebied
Waar kunnen we het plan 'onderhoud van wegen en paden in het buitengebied' vinden?

*Antwoord: Zie bijgaande stukken: collegebesluit 11 februari 2020 inclusief memo wegenonderhoud.*

### VVD

19. Voorgesteld wordt bij de rioolheffing in 2022 af te zien van de trendmatige verhoging met 2%; hoeveel moet er dan onttrokken worden aan de voorziening?

*In 2022 hoeft er waarschijnlijk niets onttrokken te worden aan de voorziening, maar zal er eerder sprake zijn van een toevoeging. Doordat investeringen later worden uitgevoerd dan gepland en er sprake is van een nog lagere rente toerekening, zijn de kapitaalslasten lager dan waarmee in het watertakenplan rekening is gehouden*

20. Voorgesteld wordt het afvalstoffentarief voor 2022 te bepalen op het jaar 2020 (187,60 Euro) incl. twee jaar prijsindexering; hoeveel moet er aan egalisatiereserve worden ontrokken om het tarief te handhaven op het tarief van 2021?

*Als we uitgaan van kostendekkende tarieven dan zullen we het tarief moeten verhogen. Als we het tarief 2021 handhaven dan moet er in 2022 ruim € 100.000 onttrokken worden aan de egalisatiereserve. In 2021 zal er waarschijnlijk sprake zijn van een voordeel (hier komen we op terug in de Bestuursrapportage). Maar door een nieuw contract voor de verwerking van afval zullen de lasten vanaf 2022 stijgen.*

21. Waarom worden de kosten van de rioleringswerkzaamheden in het revitaliseringsplan centrum Borculo niet onttrokken aan de herstructureringsreserve, waar ook de overige kosten van dit revitaliseringsplan uit worden voorzien?

    *De kosten voor rioleringswerkzaamheden worden zoals gebruikelijk ten laste gebracht van het taakveld riolering en worden gedekt door de rioolheffing. Zoals aangegeven waren de maatregelen ook in het watertakenplan voorzien.*

22. We constateren dat bij de vaststelling van het watertakenplan onvoldoende rekening is gehouden met wat dat betekent voor de bovenliggende openbare ruimte; geeft dit aanleiding om het watertakenplan daarvoor nog eens tegen het licht te houden?

    *Nee, in het watertakenplan gaat het in hoofdzaak om activiteiten voor riolering en hemelwaterafvoer. Het gaat dus niet om complete herinrichtingen van de bovenliggende openbare ruimte. De noodzakelijk werkzaamheden / projecten die voortkomen uit het watertakenplan worden integraal afgestemd met de andere vakdisciplines (zoals wegen en groen). Mogelijk zijn er vanuit deze disciplines redenen om de (bovenliggende) openbare ruimte breed aan te pakken en/of her in te richten. Wij steven vanuit kostenefficiëntie naar mogelijkheden om 'werk met werk te maken', waarbij de kosten dan ook verdeeld worden over riool (met als dekking de rioolheffing) en overige disciplines (zoals groen en wegen) met als dekking de algemene middelen.*

23. Waarom vervangen we drie verkeersregelinstallaties in Eibergen niet pas als duidelijk is of uit de haalbaarheidsstudie die gaande is duidelijk wordt of die installaties dan nog wel nodig zijn?

    *De bedrijfszekerheid van de verkeersregelinstallaties (VRI's) is inmiddels een (flink) probleem. De installaties zijn 17 en 18 jaar oud, terwijl de technische levensduur hooguit 15 jaar is. Niet alleen stapelen de storingen zich de laatste maanden op, maar ook de beschikbaarheid van vervangingsonderdelen wordt een probleem. Nieuwe (ICT) onderdelen communiceren bovendien soms slecht met de oude onderdelen waardoor nieuwe en vaak onverklaarbare storingen (met gevaarlijke gevolgen) ontstaan. We kunnen daarom niet langer wachten met vervanging.*

    *Een eventuele aanpak (herinrichting) van dit stuk van de oude N18 is in dit geval minder relevant. Er is jaren geleden al geconcludeerd dat VRI's op dit wegvak ook in de toekomst nodig zijn. Daarom ook zijn met Rijkswaterstaat afspraken hierover gemaakt en hebben wij bij de overdracht van de N18 een onderhoudsbedrag gekregen van Rijkswaterstaat dat specifiek bedoeld is voor (toen al gepland) noodzakelijk onderhoud van de VRI's. De route Burgemeester Wilhelmweg blijft namelijk een belangrijke verkeersroute in Eibergen, met naar schatting zo'n 9.000 tot 10.000 motorvoertuigen per etmaal. Er is al gekeken naar andere mogelijkheden, zoals VRI's vervangen door rotondes. Daar is echter te weinig ruimte voor (of er zouden enorme ingrepen noodzakelijk zijn). Daarnaast is de Burgemeester Wilhelmweg de calamiteitenroute als er een ongeval en/of andere stremming is op de N18. Het extra verkeer kan dan veel beter geregeld worden met VRI's.*

    *Ook zorgen de VRI's er voor dat doorgaand verkeer (vanaf de nieuwe N18) vertraagd kan worden, zodat sluipverkeer wordt ontmoedigd. Daarnaast heeft het openbaar vervoer voordeel bij de nieuwe (software voor de) VRI's, omdat deze*

*worden uitgerust met het KAR systeem (Korte Afstand Radio). Hierdoor kan de bus prioriteit krijgen bij de kruisingen. Ook de hulpdiensten maken gebruik van KAR.*

*We gaan vooralsnog ook alleen de software en enkele onderdelen van de hardware vervangen, omdat overige hardware (buitenkant) robuust genoeg is en nog even meekan. De software blijft bij eventuele toekomstige vervanging van de hardware door andere hardware gewoon bruikbaar, waardoor dit nu en in de toekomst een verstandige investering is.*

24. Voorgesteld wordt een verkeersplateau aan te leggen Oude Diepenheimseweg-Rotmansdiekske; is er al duidelijkheid of de afrit die de provincie daar voor ogen heeft, doorgaat? Immers als die er toch gaat komen laat de provincie dan ook dat verkeersplateau bekostigen!

    *We hebben nog geen uitsluitsel van de provincie gekregen over deze nieuwe afrit en de provincie erkent de vertraging en heeft in een bestuurlijk gesprek daarvoor excuses aangeboden. Voor de volledigheid, het gaat om twee aan te leggen verkeersplateau's waarbij wij het volgende met de provincie hebben afgestemd: een verkeersplateau op het punt waar de nieuwe afrit vanaf de N825 (landbouwverkeer) op de Oude Diepenheimseweg komt (op kosten van de provincie) en een verkeersplateau op het kruispunt Oude Diepenheimseweg – Rotmansdiekske (op kosten van de gemeente).*

25. Waarom is de bezuiniging op onderhoud wegen in de PPN2021 opgevoerd en weten we nu al – nauwelijks een jaar later – dat we die niet kunnen realiseren?

    *In de PPN2021 stond bij de ombuiging 'Onderhoudsbudget voor wegen en paden verlagen' het volgende vermeld: "Het huidige budget voor het onderhoud van wegen en paden is nu al te laag om het door de gemeenteraad vastgesteld niveau (overwegend laag) te kunnen bestendigen. Een bezuiniging van 10% op het onderhoudsbudget voor wegen zal uiteindelijk leiden tot een verlaging van de gemiddelde onderhoudskwaliteit. De verwachting is echter dat deze besparing de komende 3 jaar niet zal leiden tot kwaliteitsniveaus die zich buiten de bandbreedte van het huidige scenario (overwegend laag) bevinden, doordat we de komende jaren de kwaliteitsimpuls voor wegen en paden in het buitengebied (€ 2.000.000) vanuit Samen Investeren in Berkelland gaan inzetten. We blijven uitgaan van het kwaliteitsniveau 'overwegend laag'. Bij een lager kwaliteitsniveau dan dit zullen we naar een onderhoudsniveau afzakken waarbij er sprake is van kapitaalsverlies en we op termijn zullen komen te staan voor hoge kosten/investeringen. We zullen over een paar jaar het jaarlijkse onderhoudsbudget wel weer moeten verhogen om op het niveau 'overwegend laag' te kunnen blijven."*

26. Als er budget over blijft in deze raadsperiode voor wijk- en kerngericht werken, dan is dat zo. Hoeveel wordt er naar verwachting in deze raadsperiode besteed aan projecten in het kader van het Noaberfonds? Als er voor continueren van het Noaberfonds in de volgende raadsperiode geld moet komen dan moet de PPN2023 (met als basis een coalitieakkoord 2022-2026) daarin toch voorzien?

    *Er is voor gekozen om het Naoberfonds (150.000 euro per jaar) vooralsnog te dekken uit tijdelijke middelen (van het tijdelijke budget voor Wijk en kerngericht werken in het kader van Samen Investeren in Berkelland). Het is aan de gemeenteraad om te besluiten (er vanuit gaande dat het Naoberfonds ook in de toekomst moet blijven bestaan) dit (meerjarig) te dekken uit tijdelijke of structurele middelen. ~~Als er wordt gekozen voor structurele middelen dan zal hiervoor alsnog dekking in de begroting moeten worden gevonden.~~*
    *Het voorstel ligt nu voor om het Naoberfonds niet structureel in de begroting op te nemen, maar zoals op dit moment ook gebeurt, ook voor de toekomst vooralsnog te*

*dekken uit de tijdelijke middelen. Het is inderdaad aan de toekomstige raad of zij vanaf 2023 hiervan wenst af te stappen, door het Naoberfonds alsnog op te nemen vanuit de structurele middelen of het Naoberfonds te beëindigen.*

27. Denken we ambtelijk en bestuurlijk mee in de gebiedsgerichte aanpak van de stikstofproblematiek of schakelen we alleen ambtelijke capaciteit in bij de Omgevingsdienst voor de komende drie jaar om dat voor de gemeente te doen?

    *We denken ook ambtelijk en bestuurlijk mee in de gebiedsgerichte aanpak. Daarnaast huren we expertise over de stikstofproblematiek bij de Omgevingsdienst, omdat wij deze expertise niet in huis hebben. Zo kunnen zij ons ondersteunen bij de gebiedsgerichte aanpak.*

28. Wanneer mogen we de uitvoeringsagenda verwachten van het toerismebeleidsstuk 'Beleef het in Berkelland'?

    *De uitvoeringsagenda zal zeer waarschijnlijk samen met de actualisatie van ´Beleef het in Berkelland´ in september in de gemeenteraad komen. Op dit moment ligt de actualisatie ter inzage.*

## Vitaal platteland

### Gemeentebelangen

29. p. 29 Leader
    Er staat dat de kosten voor 2022 nog niet gedekt zijn. Graag een korte toelichting over de opbouw van de kosten die de gemeente moet betalen.

    *Doordat besluitvorming in Europa over het nieuwe GLB ernstige vertraging heeft opgelopen, is besloten het nieuwe GLB en dus ook POP3 te verlengen tot en met 2022 (POP3plus). Dit betekent dat er twee projectjaren worden toegevoegd aan de huidige periode LEADER-Achterhoek (met een uitfasering tot en met 2025).*

    *In 2022 voldoet LEADER-Achterhoek aan de voorwaarde dat 95% van het oorspronkelijke budget is besteed. In dat geval kan de Achterhoek voor 2022 aanspraak maken op het budget van POP3plus voor LEADER- Achterhoek voor 2022 (€400.000), met dan 50% cofinanciering van de provincie (€200.000) en 50% cofinanciering van gemeenten en waterschap (€200.000). Het totale projectenbudget bedraagt dan voor 2022 € 800.000.*

    *Om de gelden aan te kunnen vragen, is wederom cofinanciering nodig. De provincie heeft al besloten haar aandeel in de cofinanciering te leveren, evenals het Waterschap. De huidige werkwijze wordt voortgezet: gemeenten en waterschap dragen €25.000 per organisatie bij en per project wordt door gemeente/waterschap beslist of de cofinanciering beschikbaar wordt gesteld.*

30. p. 30 Inhuur expertise ODA in verband met stikstofproblematiek
    De gemeente is opgelegd actief mee te denken in de gebiedsgerichte aanpak in de Achterhoek. Daarvoor is extra capaciteit nodig en wordt een incidentele bijdrage gevraagd van € 45.000 voor de komende 3 jaar. Het gaat hier om 'moeten'.
    Is hier ook een bijdrage vanuit rijk/provincie mogelijk?

    *Voor zover wij er zicht op hebben, is er nog geen financiële bijdrage mogelijk vanuit rijk en provincie voor extra capaciteit.*

31. p. 30 Projecten vrijetijdssector
Uitvoeringsagenda vraagt om een investering van €115.000 voor een professionaliseringsslag. Wie of wat gaat professionaliseren met dit geld?

*De ambitie is om de vrijetijdssector door te ontwikkelen (professionaliseren). Om de vrijetijdssector van Berkelland de komende jaren door te ontwikkelen werken dagattracties, verblijfsaccommodaties, horeca, VVV´s, Toeristische Informatiepunten, inwoners en de gemeente actief samen. Het doel is verder te professionaliseren op onder meer de toeristische infrastructuur, toeristische informatievoorziening en gastheerschap, de toeristische ontwikkelpotentie van de Berkel, kernen en bijbehorende buitengebieden. Daarnaast zetten deze partijen zich ook in voor het vergroten van de zichtbaarheid en positie van het vrijetijdsaanbod in Berkelland en het vergroten van het aantal vitale dagattracties en verblijfsaccommodaties. Doel is daarbij ook om uiteindelijk de economische spin-off van deze doelen uit de uitvoeringsagenda groter te laten worden dan de € 115.000 die ervoor geraamd is.*

## Zorg voor wie dat nodig heeft

VVD

32. Er zijn gemeenten die bewust afstappen van het abonnementstarief in de WMO vanwege de aanzuigende werking; waarom doet wij dat niet?

*Het abonnementstarief is wettelijk vastgelegd. Er zijn geen gemeenten die daarvan afstappen. Wel zijn er gemeenten die proberen om te sturen in het aantal mensen dat gebruik maakt van maatwerkvoorzieningen. Een voorbeeld hiervan is het meenemen van de hoogte van het inkomen van de inwoner. Deze pogingen zijn tot nu niet effectief gebleken. Een voorbeeld van zo'n teruggefloten gemeenten vindt u via onderstaande link:*

*https://www.binnenlandsbestuur.nl/sociaal/nieuws/minister-toont-spierballen-toch-abonnementstarief.11712042.lynkx*

*En onderstaande link geeft wat beeld op de algemene visie over gemeenten die de randen van de wet opzoeken.*

*https://www.binnenlandsbestuur.nl/bestuur-en-organisatie/nieuws/rijk-kan-ingrijpen-bij-stoere-gemeenten.17357070.lynkx?tid=TIDP801106X73CE4811F7104E688F6D025D85BB95D8YI5&utm_campaign=BB_NB_Sociaal&utm_medium=email&utm_source=binnenlandsbestuur*

*Er zijn ons tot nu toe geen gemeenten bekend die geslaagd zijn om op deze manier een besparing te realiseren. Om die reden hebben wij er voor gekozen onze inzet hier niet op te richten.*

33. Met het continueren van de implementatiemanager Voormekaar en een opdrachtgever welzijn en gezondheid groeit de ambtelijke inzet voor het beleidsveld zorg wederom, terwijl ons nog wordt voorgehouden dat de beleidsformatie laag is ten opzichte van gemeenten in de regio. Wie kan dat nog beoordelen?

*De beoordeling heeft plaatsgevonden door in de Achterhoek van alle gemeenten de beleidsmatige capaciteit op te vragen en te vergelijken met onze formatie. Daarnaast is het zo dat de ambtelijke capaciteit (dus de gemeentelijke formatie) lager is dan het landelijk gemiddelde. Overigens is de beleidsmatige capaciteit op het sociaal domein tot nu toe, sinds de nieuwe taken die de gemeenten hebben gekregen, niet verhoogd. De taken zijn echter wel flink uitgebreid.*

## Werken en ondernemen in een sterke regio

VVD

34. Als SDOA ons amendement A-21-08 uitvoert, dan is er toch geen negatief structureel saldo van 19.000 Euro?

    *Dat klopt. Bij het opstellen van de perspectiefnota had deze besluitvorming nog niet plaatsgevonden. Bij bespreking in het DB van SDOA (2 juli 2021) bleek dat er onvoldoende draagvlak was om de zienswijze één op één over te nemen. Wel is ingestemd met een onderzoek om te komen tot besparingen in de verbouwingskosten. U wordt over de mogelijke uitkomsten van dit onderzoek bij de bestuursrapportage van SDOA verder geïnformeerd*

35. als nieuwe inzet voor gemeentelijke schuldhulpverlening vooralsnog is geparkeerd en voor tijdelijke dekking wordt gezorgd, waarom zijn de structurele kosten dan al wel vanaf 2023 vermeld?

    *Met deze kosten is in beeld gebracht dat onze stellige verwachting is dat deze inzet wel noodzakelijk is. Voor 2022 doen we dat incidenteel. Voor de structurele financiering nemen we graag ook de informatie over 2021 mee om te komen tot een zorgvuldige berekening van de benodigde inzet.*

## Actief met duurzaamheid en energie

Gemeentebelangen

36. Algemeen
    We lezen niets over oplaadpunten voor elektrische auto's. Is er beleid t.a.v. oplaadpunten?

    *We doen mee aan een regionale visie op de laadinfrastructuur voor elektrische voertuigen opgesteld in opdracht van de thematafel Mobiliteit en Bereikbaarheid. Deze regionale visie bevat richtlijnen voor ons lokale handelen op dit gebied. We hebben zelf (nog) geen expliciet beleid op dit onderwerp, maar denken daar wel over na. We houden in elk geval al rekening met plaatsing van laadpalen bij de inrichting van openbare parkeerplaatsen in de winkelcentra. En ook werken we mee aan verzoeken om plaatsing van laadpalen in de openbare ruimte als daarom verzocht wordt. Tot nu toe komt dat zeer sporadisch voor.*

37. p.42 Moet er rekening gehouden worden met de kosten voor het opstellen van een nieuw energie uitvoeringsplan, beginnend met voorwerk in 2022 en ter opstelling in 2023?

    *Ja, want voor de uitvoering van het programma' Actief met duurzaamheid en energie' is tijdelijk tot en met 2022 geld vrij gemaakt. Omdat de energie- en warmtetransitie ook daarna een belangrijke opgave blijft voor de gemeente, ligt het voor de hand om daarvoor geld vrij te maken bij de Perspectiefnota 2023.*

VVD

38. In deze raadsperiode is 7.7 miljoen beschikbaar voor ‘actief met duurzaamheid en energie’; ons wordt op pag. 43 en 44 niet geheel duidelijk is hoeveel hiervan nu waar aan is besteed en hoeveel middelen nog voor deze raadsperiode resteren.

*De perspectiefnota is geen verantwoordingsinstrument, zoals de bestuursrapportage en de jaarrekening. In de jaarrekening 2020 kunt u per activiteit zien wat er is uitgegeven en ook dat er voor 2021 en 2022 nog ruim € 7 miljoen op de plank ligt. In de PPN leest u op pagina 47 en 48 wat er nog in de pen zit. Bij de PPN23 maken we de balans op. Zie ook de reactie op vraag 36.*

## Sport is meer!

Gemeentebelangen

*39.* p. 46 Compensatie OZB (sport)verenigingen
Stel dat je de teruggave van OZB sportverenigingen ook bij de cultuursector zou doen. Over hoeveel gebouwen en hoeveel geld spreek je dan?

*Dat is afhankelijk van de definitie van de doelgroep. In de raadsbrief van 30 oktober 2020 met als onderwerp ‘Compensatie (sport)verenigingen voor OZB?’ schreven wij daarover:*

***“De jaarlijkse kosten zijn minimaal € 70.000, exclusief verwerkingskosten***
*Het compenseren van de OZB kost structureel geld. Hiermee is in de (meerjaren)begroting geen rekening gehouden. Wij hebben een uitvraag gedaan bij het GBTwente wat de OZB heffing op sportaccommodaties in Berkelland is (clubhuizen, kantines, sportvelden en dergelijke). De directe kosten voor Gemeente Berkelland,*
*compensatiesubsidie voor OZB kunnen geschat worden op een jaarlijks bedrag van rond de € 70.000. Dit is ook ongeveer het bedrag dat in Bronckhorst berekend is. Als de definitie in de subsidieregeling verbreed wordt naar maatschappelijke en vrijwilligersorganisaties (denk bijvoorbeeld aan speeltuinverenigingen, peuterspeelzalen, dorpshuizen, muziekverenigingen, scouting, natuurpark Kronenkamp) zal dit bedrag aanzienlijk toenemen. Wat het uiteindelijk gaat kosten is dus afhankelijk van de afbakening van de doelgroep en de keuzes die daarin gemaakt worden.”*

VVD

40. Wat is de belangrijkste oorzaak dat de huurinkomsten van sporthallen al jaren dalen?

*Voornaamste reden is onderbezetting. Daarom wordt er in elke kern onderzoek gedaan naar de toekomst van de binnensportaccommodatie(s).*

*41.* Kunnen er documenten worden overlegd waaruit blijkt dat het rechtvaardig is om de bezuinigingen op verenigingen en zwembaden met 1 jaar uit te stellen? Zijn er al

gesprekken gevoerd met die instellingen?

*Er zijn in verband met Corona gesprekken gevoerd met zwembaden en enkele verenigingen. Met als aanleiding de Corona-maatregelen en derving van inkomsten. Van die gesprekken zijn geen verslagen gemaakt.*

*42.* wat is nu de actuele aanleiding om nu uiteindelijk wel over te gaan om sportverenigingen met een accommodatie (gedeeltelijk?) te compenseren voor de OZB-aanslag?

*We onderzoeken al langer de mogelijkheid of en hoe we sportverenigingen met een eigen accommodatie tegemoet kunnen komen. De coronacrisis heeft ons geleerd dat de subsidieconstructie een goede optie is.*

## Cultuur is van iedereen

### Gemeentebelangen

43. p. 49 Zie vorige opmerkingen onder sport over de ozb.

*Zie onze reactie bij vraag 36.*

*44.* p. 49 Gerealiseerd
Bij de 3e bullit is sprake van een niet gerealiseerde wens (verminderen monumentensubsidie).
Graag verduidelijking waarop gedoeld wordt?

*Het betreft een wens om het beschikbare budget voor monumentensubsidies te verhogen ten behoeve van duurzaamheidsmaatregelen. Deze wens is in 2019 gehonoreerd bij de Perspectiefnota en opgenomen in de begrotingen. In de bezuinigingsslag die daarop volgde, is deze wens weer geschrapt (en dus bezuinigd).*

### VVD

45. waarom wordt de bezuiniging op het totaal beschikbare budget voor het uitvoeringsprogramma van de cultuur- en erfgoedvisie met een jaar uitgesteld?

*Zie onze reactie op vraag 10.*

## Samen Veilig

### Gemeentebelangen

46. p. 51 Autonome ontwikkelingen.
ODA
Horen de kosten n.a.v. het opgelegde stikstofonderzoek ook hier niet thuis?

*Nee. De ODA beoordeelt voor ons de milieuaspecten van vergunningen als onderdeel van de reguliere dienstverlening. Zo ook aangeleverde stikstofonderzoeken. Initiatiefnemers die bij een vergunningaanvraag een stikstofonderzoek moeten aanleveren moeten hier zelf voor zorgen.*

*47.* p.52 Inzet regionale programmamanager ondermijning
De Achterhoekse aanpak loopt af in juni 2021 met mooie resultaten.

Kunnen we deze evaluatie ook ontvangen? Of waar is deze terug te vinden?

*Ja, de factsheet van de evaluatie is als bijlage toegevoegd*

VVD

*48.* Wordt de raad nog een raadsvoorstel aangeboden over het continueren van de Achterhoekse aanpak van ondermijning en de kosten die daarmee zijn gemoeid?

*In oktober/november wordt er een themabijeenkomst Veiligheid georganiseerd. Daarin wordt de stand van zaken rond de inhoudelijke aanpak van ondermijning toegelicht en is er ruim de gelegenheid tot het stellen van vragen. De financiële consequenties worden vanuit de perspectiefnota opgenomen in de begroting. Naast vaststelling van de begroting zal er geen afzonderlijk raadsvoorstel worden aangeboden.*

*49.* Kan in het raadsvoorstel over de nieuwe Bomenverordening ook mee genomen worden om 75.000 Euro eenmalig uit te trekken voor inzet handhaving illegale kap in het buitengebied?

*De Bomenverordening en eenmalige inzet op handhaving illegale kap zijn twee verschillende onderwerpen. Het opnemen van € 75.000 voor incidentele inzet handhaving illegale kap in het raadsvoorstel voor de Bomenverordening ligt niet voor de hand.*

*50.* Krijgt de raad nog een raadsvoorstel over aanschaf van de MOR-applicatie?

*Het betreft hier geen kredietaanvraag, maar reguliere uitvoering/aanschaf, vergelijkbaar met de aanschaf van de afvalapp. Het is niet gebruikelijk om dit soort uitvoeringszaken die aan het college zijn, apart aan u voor te leggen in een raadsvoorstel.*

## Algemeen bestuur en bedrijfsvoering

Gemeentebelangen

51. p. 54 Taakmutaties Rijk Nu valt € 43.000 vrij. Waar valt dit vrij.

*Taakmutaties zijn een algemeen dekkingsmiddel. Ze worden toegevoegd omdat we een taak van het Rijk krijgen. De taak waarvoor we dit geld kregen is binnen de bestaande budgetten uitvoerbaar. Daarmee blijft er € 43.000 algemeen dekkingsmiddel beschikbaar voor andere taken.*

VVD

*52.* Een veilige ict-infrastructuur is bitter noodzakelijk, maar niet eenvoudig is te beoordelen hoeveel extra middelen voor apparatuur en beheer daarvoor nodig zijn zonder een begrijpelijke I-visie. Wellicht is het verstandig dat een ter zake deskundige delegatie uit de raad hierin wordt meegenomen.

*Op dit moment wordt gewerkt aan het actualiseren van de I-visie. Hierin wordt ook een doorkijk gegeven over wat de ontwikkelingen op langere termijn zijn en welke middelen hier voor nodig zijn. Binnen onze organisatie beschikken we over goed*

*opgeleid personeel en voldoende kennis in ons VNG netwerk om de vraagstukken adequaat op te lossen. Wij zullen u hierover via de reguliere P&C documenten informeren.*